

tää kansanrunoudeltamme hyvin sulatettuja vieraita vaikutuksia, mutta varmaan vielä vähemmän aivan erikoista ja merkillistä omintakeisuutta. Kansamme on ollut rantakansa, mutta myöskin suurten etäisyyksien eristämä ja suurten salojen hiljaiseen mietiskelyyn painama. Kansamme on jo varhaiskautinaan vastaanottanut vaikutuksia, mutta valtavien metsiensä keskellä omaksunut ne omalla tavallaan ja hyräillyt ne sopivilta osiltaan oman sielunsa sykkeihin sulatettuina runoiksi, jotka tunnustetaan inhimillisen kulttuurin yleisiksi rikastuksiksi. Karjalainen heimo ei nimenomaan kansanrunoudestamme ole hyvin tunnetusti vähintä osaa suorittanut — kuvaavasti kyllä niinsanoaksemme etäisimmillä saloilla asuvana.

Historiastamme ja kansanrunoudestamme saammekin osviitan siihen, miten terveen ja kantavan kulttuurikehityksen on tapahduttava. On toiselta puolelta oltava joustavasti avoin vaikutuksille ja tietoisesti annettava huomiota vierailta saataville asiallisille herätteille, mutta on samalla tunnustettava tunnoissaan, mikä vieraasta otettava sopii ja mikä ei sovi ja kaikissa tapauksissa rohkeasti ja päättäväisesti pidettävä kiinni siitä, millä tuntee omaa olemustaan parhaiten toteuttavansa. Tämä historiamme ja kansanrunoutemme antama opetus on silloin tällöin nimenomaan luovassa kulttuurissamme unohdettu ja jopa ylimielisesti menty ulos maailmaan hakemaan uudistuksia kulttuurikehityksellemme, mutta jokseenkin yhtä monta kertaa ja ainakin parhaimmillaan ollen on niiltä retkiltä saatu palata enemmän taikka vähemmän nolostuneina ja painella niinsanoaksemme suurille saloillemme ja painautua oman kansamme vakaan olemuksen uumeniin. Vieraan omaksumisessa selaisenaan, ilman valintaa ja ilman sisäisen tunnon puntarointia meille avautuu ehkä kunnia olla vieraan jälkikaikuna tai joskus hänen suoranaisten narrintanssiensa ihailevana käsientaputtajana, mutta merkitystä inhimillisen kulttuurin edessä ja asiallisuutta omankaan kansamme keskuudessa meillä ei ole muutoin kuin olemalla omaa itseämme ja oman kansallisuutemme erikoisuutta edustavia.

Asiallisesti muodostuneet omalaatuisuudet ovat rikastukseksi myöskin oman kansamme keskuudessa sellaisinaan. Kaikesta yleisen kehityksen tavoittelusta ja samankaltaistamisesta huolimatta näemme mielellämme historiallisissa oloissamme kehittyneet heimoerilaisuutemme jatkuvina: merentuntuiset uusmaalaisemme, maakiintyiset satakuntalaisemme, vakaat ja vankat hämäläisemme, rohkeat ja laajaotteiset pohjalaisemme ja lupsakat savolaisemme, vieläpä värikkäät lappalaisemme. On selvää, että tätä luetteloa eivät suinkaan köyh-

100-vuotias itäkarjalainen vanhus.

100 vuotta täytti vanhaemäntä O k a h v i e K o s k i viime kuun 23 päivänä Kuusamossa. Hän on syntynyt Vienan Kananaisissa. Korkean iän saavuttanut vanhus on vielä verraten hyvissä ruumiin ja sielun voimissa. Vielä pari kesää takaperin hän kalasti Kuusamon järvestä useita lohia uistimella. Kuulo on viime vuosina melkoisesti heikentynyt, mutta näkö on edelleen verraten hyvä.

Okahvie Koski lienee viimeisiä vanhan kalevalaisen runon taitajia. Hän on laulanut toisintot Joukahais- ja Kullervo-runosta ja häntä ovat laulattaneet mm. maisteri Lauri Hannikainen, Eino Leskinen useat ylioppilaat ja viimeksi vanhuksen pojanpoika. Erikoisesti Okahvie Koski on ollut hyvä itkuvirsien seipittäjä ja esittäjä. Rakkaimmat omaisensa ja vieraansa hän vielä muutamia vuosia takaperin vastaanotti ja hyvästeli itkuvirsillä Niissä puhuu kovan kohtalon tuntemisen sävy. Eipä ihmekään, sillä hän on 14 lapsen äiti, joista enää vain yksi on elossa. M.m. yksi kaatui maailmansodassa, toinen talvisodassa sekä kolmas tämän sodan aikana kuoli samaansa tautiin. Kolme kertaa elämänsä aikana on vanhus saanut nähdä kotinsa tuhkana ja kolme evakkopolkua hän on marssinut. Ihmeellisesti hän on kuitenkin vaikeudet kestänyt. Vanhuudenpäiviään hän viettää poikavainajansa perheessä Kuusamon Kärpäsessä unohdettuna ja yksinäisenä. Hänenkin kohdalla on »soitto suruista tehty, murehista muovaeltu.» Hänen, niinkuin toistenkin kalevalalaulajien soitto on kyynelpitoista musiikkia. Eivät he ole lauluistansa lahjoja odottaneetkaan, ehkä eivät enää laulujaan samoiksi tuntisikaan »kyynelien kyynel' alasia, — — —»

dytät hilpeät ja vilkkaat karjalaiset, joiden toivomme hartaasti säilyttävän erikoisuutensa ja omintakeisuutensa kaikista kieltämättömistä vaikeuksista huolimatta.

Voidaan sanoa, että karjalaisten itsensä on herättävä ja sonnustauduttava kansallisena tehtävänään huolehtimaan heimoperinteittensä ja heimoarvojensa säilyttämisestä ja vaalimisesta, mitä vaikeuksia heillä siinä sitten lieneekin. Mutta sanottava on myöskin, että meidän muiden suomalaisten vieläpä sellaistenkin, joilla ei ehkä ole mielihyvää vallan verellisesti lukea itseään mihinkään lueteluista heimoista, on karjalaisia parhaamme mukaan autettava pysymään hyvinä karjalaisina ja pääsemään eteenpäin kansakuntamme erikoisuuksiin oman arvokkaan lisänsä tuovina kansakuntamme jäseninä.